

Az országos rendőrfőkapitány 20/2022. (V. 31.) ORFK utasítása a hőségriadó elrendelésekor végrehajtandó intézkedésekről

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bekezdés c) pontjában, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV törvény 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény előírásainak érvényre juttatása, valamint a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM–EüM együttes rendelet 7. § (1)–(10) bekezdésében meghatározottak végrehajtása érdekében kiadom az alábbi utasítást:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az utasítás hatálya az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre (a továbbiakban: Rendőrség) terjed ki.
2. Az utasításban meghatározott feladatokat az országos tisztifőorvos által elrendelt és közzétett I. fokú figyelmeztetés, II. fokú hőségriasztás és III. fokú hőségriadó (a továbbiakban együtt: hőségriadók) időtartama alatt kell végrehajtani.

II. FEJEZET

A HŐSÉGRIADÓK IDEJÉN VÉGREHAJTANDÓ ALAPFELADATOK

1. Védőital-ellátás

3. A személyi állomány részére azon – a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény szerinti – munkahelyek esetében, ahol a hálózati ivóvízellátás nem biztosított vagy az érintett állomány számára nem hozzáférhető, 14–16 °C-os hűtött védőitalt – elsősorban ásványvizet – kell biztosítani igény szerinti, de naponta legalább 3 liter/fő mennyiségben.
4. Az előállító helyiségekben, rendőrségi fogdákon és őrzött szálláshelyeken elhelyezett, eljárás alá vont személyek esetében a védőital ellátásról a 3. pontban meghatározottak alkalmazásával kell gondoskodni.
5. A csapatszolgálati feladatokat ellátó személyi állomány védőitalal való ellátásáról a végrehajtás helye szerint illetékes rendőr-főkapitányság gondoskodik.
6. A szolgálati gépjárművekben hűtőtáskában kell a szükséges védőital mennyiséget biztosítani, lehetőség szerint 0,5 literes kiszerezésben, ezt meghaladó kiszerezés esetén gondoskodni kell egyszer használatos poharak rendelkezésre állásáról.
7. A Rendőrség egyes szervei kezelésében lévő épületben (a továbbiakban: rendőrségi épület) tartózkodó ügyfelek részére a rendőrségi épületet üzemeltető rendőri szervnek biztosítani kell egyszer használatos poharak rendelkezésre állását és a hálózati ivóvízhez való hozzáférést vagy annak hiányában gondoskodnia kell ivóvíz kihelyezéséről az ügyfelek számára nyitva álló várakozó helyiségekben. Nem rendőrségi épület esetében e feltételek megvalósulásáról az ügyfeleket fogadó rendőri szervnek kell gondoskodnia.
8. A védőital költségének elszámolását a gazdálkodási szabályzatról szóló ORFK utasításnak megfelelő dokumentálással szükséges végrehajtani. A védőital ellátást csak természetben lehet biztosítani.

2. Rendkívüli munkaközi szünet

9. Az 1 óra időtartamot meghaladó szabadtéri feladatellátás esetén munkaszervezési intézkedésekkel gondoskodni kell óránként legalább 10 perc munkaközi szünet biztosításáról. E rendelkezés tartós szabadtéri feladatellátás során kiegészül azzal, hogy az érintett személyi állomány részére minden 4. órában az óránként esedékes munkaközi szünetet legalább 30 perc időtartamban szükséges biztosítani.
10. Különösen indokolt esetben, ha a szolgálati érdek nem teszi lehetővé a 9. pontban foglaltak teljesítését, a feladatvégrehajtásban érintett állománytagok szolgálati előljárójának döntése alapján – az irányadó jogszabályi keretek között – el lehet térni az abban foglaltaktól, azonban a feladat befejezését követően biztosítani szükséges a hőségnek kitett állománytagok részére legalább 30 perc munkaközi szünet eltöltését.
11. Amennyiben a 9. pont szerinti munkaközi szünet eltöltése céljából a munkahelytől ésszerű (a szünet idejével arányos) távolságon belül nem biztosítható a 12. pontban meghatározott tárgyi eszközökkel felszerelt helyiség, a munkaközi szünet eltölthető működőképes légkondicionáló berendezéssel ellátott szolgálati gépjármű utasterében vagy közvetlen napsugárzástól védett árnyékos helyen is.

3. Egyéb védőintézkedések (tárgyi feltételek)

12. Azokban a helyiségekben, ahol ügyfelek vagy a személyi állomány tagjai folyamatosan tartózkodnak, vagy amelyeket pihenés, továbbá munkaközi szünet eltöltése céljából rendszeresen vesznek igénybe, valamint az őrzött szálláshelyeken biztosítani kell a léghőmérsékletet (például fix szerelésű vagy mobil légkondicionáló berendezéssel) vagy a hőérzetet (például ventilátorral) csökkentő – a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM–EüM együttes rendeletben meghatározott határértékek között tartó – működőképes tárgyi eszközök rendelkezésre állását és megfelelő működtetését.

4. Előállító helyiségek, rendőrségi fogdák

13. Az előállító helyiségekben és a rendőrségi fogdákban elhelyezett, eljárás alá vont személyek esetében a hőérzet csökkentéséről, a hőség okozta egészségkárosodás megelőzéséről a fogdaszolgálatra és a fogdák rendjére vonatkozó szabályokkal összhangban, arányos védőintézkedések megtételével szükséges gondoskodni.

5. Egészségügyi, közegészségügyi és munkahigiénés feladatok

14. Az egészségügyi szolgálatoknak fel kell készülniük a személyi állomány, az ügyfelek, valamint az eljárás alá vont személyek körében a hőséggel összefüggésbe hozható heveny rosszullétek (túlhevülés, hóguta) soron kívüli ellátására, melyeket utólag kötelesek telefonon jelenteni a Rendőrség munkavédelmi főfelügyelőjének.
15. Az egészségügyi szolgálatok fokozottan ellenőrzik a rendőrségi épületekben lévő ételmezei egységekben az ételmezei-higiéniai előírások betartását.
16. A munkavédelmi, valamint a közegészségügyi-járványügyi feladatokat ellátó szakemberek soron kívül, szűrőpróbaszerűen ellenőrzik a rendőrségi épületekben és szolgálati gépjárművekben lévő klímaberendezések időszakos javításának, karbantartásának, tisztításának megtörténtét, azok működőképes állapotát, indokolt esetben megteszik a szükséges intézkedéseket. A klímaberendezések használatával feltételezhetően összefüggésbe hozható megbetegedéseket az alapellátó orvosok az észlelést, vagy a munkavédelmi vagy közegészségügyi-járványügyi szakemberek a tudomásszerzést követően – telefonon – haladéktalanul jelentik a Rendőrség közegészségügyi-járványügyi főfelügyelőjének.
17. A rendőrségi épületekben – különösen az ételmezei előállítására, tárolására és étkezésre szolgáló, valamint a WC, mosdó- és tisztálkodó helyiségekben – fokozott figyelmet kell fordítani a fertőtlenítő takarításra, a higiéniai szabályok betartására és betartatására.

6. Foglalkozások felfüggesztése

18. Az állományilletékes parancsnok intézkedik a készségfejlesztő és sportfoglalkozások (így különösen a lövészetek, a személyi állomány fizikai erőnléti felméréseinek, kiképzéseinek, intézkedéstaktikai és vezetéstechnikai oktatásainak) azonnali felfüggesztéséről, amennyiben
 - a) a szabadtéri foglalkozás esetén a 2. alcímben meghatározott feltételek nem biztosítottak,
 - b) a zárt téri foglalkozás esetén a 3. alcímben meghatározott feltételek nem biztosítottak,
 - c) az 1. alcímben meghatározott esetekben nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű védőital,
 - d) a vezetéstechnikai oktatásokon nem biztosított az érintett állomány létszámához igazodóan elegendő számú, működőképes légkondicionáló berendezéssel ellátott szolgálati gépjármű.

7. Fokozott vezetői ellenőrzés, tájékoztatás

19. A szolgálatparancsnok, a közvetlen szolgálati előjáró szolgálatba lépés előtt, valamint a közvetlen vezető a munkavégzés megkezdésekor – munkafolyamatba épített ellenőrzés keretében – ellenőrzi az állomány szolgálatra, valamint munkavégzésre alkalmasságát, fokozott figyelemmel kíséri az állomány egészségi állapotát.
20. A hőség egészségkárosító hatására fokozottan érzékeny – így különösen krónikus betegségben szenvedő, fényérzékeny, fényérzékenységet okozó gyógyszereket szedő – állománytagokat orvosi javaslat alapján lehetőség szerint átmenetileg irodai (épületen belüli) munkára kell beosztani.

21. Az érintett személyi állományt – a munkáltató által foglalkoztatott pszichológusok bevonásával – fel kell készíteni, hogy a hőség általános hatása miatt az intézkedés alá vont személyek agresszívebbek, ingerlékenyebbek, türelmetlenebbek lehetnek, így fokozottabb a hivatalos személy elleni erőszak veszélye, ezért legyenek türelmesebbek és toleránsabbak az intézkedés alá vont személyekkel.
22. Az eligazítások, feladatszabások alkalmával a szolgálatparancsnoknak, közvetlen szolgálati előljárónak vagy vezetőnek fel kell hívnia a szolgálati gépjárművel közlekedők figyelmét, hogy fokozott körültekintéssel és koncentrációval lássák el feladataikat.

III. FEJEZET

A HŐSÉGRIADÓK IDEJÉN A II. FEJEZETBEN MEGHATÁROZOTT ALAPFELADATOKON TÚL VÉGREHAJTANDÓ TÖBBLETFELADATOK

8. A II. fokú hőségriasztás esetén végrehajtandó többletfeladatok

23. Az állományilletékes parancsnok intézkedik a 9. és 10. pontban meghatározottakon túlmenően további munkaközi szünetek beiktatására, amennyiben az a hőség okozta egészségkárosodások elkerülése érdekében előreláthatólag szükséges.
24. A fokozott ellenőrzés elrendelésére jogosult vezető gondoskodik a kiemelten fontos szolgálati érdek sérelmével nem járó fokozott ellenőrzések 10 és 18 óra között történő felfüggesztéséről vagy elhalasztásáról, valamint a tervekben a pihenőidők meghatározásáról.
25. A személyi állomány tagja szabadtéri feladatok ellátására egyedül nem vezényelhető, ide nem értve azt a feladatot, amit működő légkondicionálóval rendelkező szolgálati gépkocsiból kell ellátni.
26. Az esetlegesen alkalmazott 24 órás határrendészeti szolgálatokat lehetőség szerint 12 órás váltásokban kell megszervezni. A határrendészeti feladatokat ellátó személyi állomány részére – szükség esetén árnyékolástechnikai eszközökkel is – biztosítani kell a közvetlen napsugárzás elleni védelmet.
27. A szolgálati állatok szabadtéri igénybevételét a 10 és 18 óra közötti időszakban, valamint 35 °C-ot meghaladó léghőmérséklet esetén fel kell függeszteni, amennyiben a szolgálati állattal rendelkező szervezeti elem vezetőjének döntése szerint az nem sérti indokolatlan mértékben a szolgálati érdekeket. A szolgálati kutyák szállítására a 10 és 18 óra közötti időszakban kizárólag légkondicionált szállítótérrel rendelkező szolgálati gépjármű vehető igénybe. A szolgálati lovak szállítása esetén a szállítótérben fokozott mértékű szellőztetés biztosítása szükséges.

9. A III. fokú hőségriadó esetén, a II. fokú hőségriasztás esetére meghatározott feladatokon túl végrehajtandó többletfeladatok

28. A közrendvédelmi és a közlekedésrendészeti szervek, valamint a határrendészeti kirendeltségek vezetői kiemelt figyelmet fordítanak az utakon és a határátkelőhelyeken a forgalmi torlódások megakadályozására. A kialakult torlódások kezelése, az utazók egészségének védelme érdekében felveszik a kapcsolatot a hatáskörrel rendelkező együttműködő szervekkel a torlódások felszámolása, szükség esetén az érintett utasok részére ivóvíz biztosítása és egészségügyi ellátásuk megszervezése érdekében.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. Ez az utasítás a közzétételét követő napon lép hatályba.
30. Az utasításban foglaltak érvényre juttatása érdekében a munkavédelmi, valamint a közegészségügyi-járványügyi feladatokat ellátó szakemberek ellenőrzéseket végeznek, az ellenőrzések megállapításait dokumentálják, és az esetlegesen feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében haladéktalanul kezdeményezik a szükséges intézkedések megtételét.
31. A bűnügyi, a rendészeti és a műveleti országos rendőrfőkapitány-helyettes – az ellenőrzési szakszolgálatok, valamint az Országos Rendőr-főkapitányság Személyügyi Főigazgatóság Egészségügyi Szakirányító és Hatósági Főosztály bevonásával – gondoskodik az utasításban foglaltak végrehajtásának ellenőrzéséről, annak dokumentálásáról, és intézkedik az esetlegesen feltárt hiányosságok megszüntetésére.

32. A Rendőrség vezető főorvosa az utasításban nem szabályozott kérdésekben a hőségriadók idején szükséges egyéb intézkedésekről – az országos tisztifőorvos vagy az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség által előírt szabályok alapján – kiadott vezető főorvosi tájékoztatókkal segíti a rendőri vezetők ezirányú tevékenységét.
33. Hatályát veszti a hőségriadó elrendelésekor a Rendőrség személyi állománya, a rendőrségi épületekben tartózkodó ügyfelek és a rendőrhatalósági eljárás alá vont személyek hőség okozta egészségkárosodásának megelőzése érdekében végrehajtandó intézkedésekről szóló 30/2008. (OT 16.) ORFK utasítás.

Dr. Balogh János r. altábornagy s. k.,
országos rendőrfőkapitány
